

JORNADA ZONES EDUCATIVES

L'ÀMBIT TERRITORIAL IDONI PER A LA PARTICIPACIÓ,
COL·LABORACIÓ I CORRESPONSABILITAT DEL DEPARTAMENT I
ADMINISTRACIÓ LOCAL

DOCUMENT DE RELATORIA

**DIJOUS 7 DE NOVEMBRE
2024**

TECNOCAMPUS – MATARÓ
9H A 14:00H

JORNADA ZONES EDUCATIVES

L'àmbit territorial idoni per a la participació, col·laboració i corresponsabilitat del Departament i administració local.

Document de relatoria.

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons de Reconeixement-Nocomercial-SenseObraDerivada (by-nc-nd).

Es permet la reproducció, distribució i comunicació pública de l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet l'ús comercial de l'obra ni la generació d'obres derivades.

Es troba disponible a

<https://www.mrp.cat/inici/463/per-la-implementacio-de-zones-educatives>

© FMRPC - BARCELONA 2025 -

Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya
Avda Drassanes 3,3r 08001 Barcelona

Autora: Sarai Samper Sierra

PRESENTACIÓ 2

**PONÈNCIES
TAULA RODONA** 5

**DINÀMICA
DE GRUPS** 21

CLOENDA 36

CONCLUSIONS 37

**ANNEX
MATERIALS** 41

Jornada "Zones Educatives: l'àmbit territorial idoni per a la participació, col·laboració i corresponsabilitat del departament i administració local "

Els ajuntaments han anat assumint responsabilitats en àrees com l'educació infantil, la formació ocupacional i les activitats extraescolars, però pateixen limitacions competencials a l'hora de desenvolupar aquestes funcions. Tot i estar implicats, no tenen suficient poder per influir en decisions clau de política educativa.

Les Zones Educatives previstes per la LEC i desenvolupades com a pla pilot entre 2008 i 2010 tenen la vocació d'implementar un model de governança i gestió corresponsable que contribueixi a millorar els resultats educatius, afavorir la cohesió social i reduir el fracàs escolar mitjançant la coordinació entre administracions. Què van ser les zones educatives i què poden ser? Quins escenaris són desitjables? Quins són possibles?

El 7 de novembre de 2024, la FMRPC va realitzar una jornada destinada a conèixer el model de zones educatives que ja es va implementar anteriorment, i generar una reflexió sobre la seva validesa actual com a model de participació i gestió compartida i corresponsable per tots els agents d'un territori.

El present document resumeix els continguts treballats durant la jornada.

0. Presentació
1. Ponències de la taula rodona
2. Dinàmica de grups
3. Cloenda
4. Conclusions
5. Annex. Materials de la jornada

O. PRESENTACIÓ

Maria Marcos Fernández. Presidenta de la FMRPC

Inaugura la jornada la Maria Marcos, indicant que l'objectiu de la jornada és donar a conèixer el model de les zones educatives, que per ara ha romàs força desconegut. Aquest model és una eina de cooperació entre el Departament d'Educació i l'administració local en matèria educativa.

La LEC va recollir el model de gestió de les zones educatives i durant els primers anys de la llei es va posar en pràctica, però posteriorment, per diferents motius, l'experiència es va veure truncada.

Actualment, davant dels complexos reptes educatius, es veu la necessitat de replantejar la governança del sistema educatiu, incloent-hi l'educació formal i no formal, i de trobar algun espai que concreti la corresponsabilitat entre el departament i els ens locals del territori.

La **FMRPC** creu que davant d'aquesta necessitat, cal tornar a reflexionar sobre el model de les zones educatives, pensant en si encara poden ser el marc de cooperació idoni per afrontar els reptes educatius actuals: qualitat i èxit educatiu, escolarització equilibrada, prevenció de l'abandonament prematur, sostenibilitat de l'escola rural, accés a l'educació extraescolar, etc.

A continuació, explica l'estructura de la jornada, organitzada en dues parts: una primera taula rodona de presentació d'experiències i anàlisis sobre les zones educatives, plantejades des de la perspectiva de poder reeditar aquesta experiència adaptada al context actual.

Després de la pausa-cafè, la jornada es destinarà a una dinàmica de grups per compartir reflexions sobre les possibilitats i requisits de les zones educatives.

Elisa Sayrol Cols. Directora Acadèmica de Tecnocampus

L'Elisa Sayrol dona la benvinguda als assistents al Tecnocampus, que vol ser un espai de trobada entre l'educació, el món empresarial, l'Administració i la societat. Acollir jornades com la present és una manera d'afavorir aquesta trobada i interrelació. A més, la millora de l'educació és cabdal per a la tasca universitària que fan, donat que d'aquesta qualitat depèn l'impacte que pot arribar a tenir la Universitat.

Mercè Andreu i Rosés. Directora general d'Innovació, Digitalització i Currículum del Departament d'Educació i Formació Professional.

La Sra. Mercè Andreu agraeix a la FMRPC l'organització d'unes jornades sobre zones educatives i posa en relleu els reptes que té la societat i l'educació, com són l'equitat, la inclusió, la cohesió, l'escolarització equilibrada, la prevenció de l'abandonament escolar. Les zones educatives poden ser un instrument útil per enfrontar aquests reptes.

El Pla Pilot de les zones educatives va quedar aturat després de l'experiència entre 2008 i 2011, però encara en podem aprendre d'aquella experiència per reimpulsar-les.

1. PONÈNCIES TAULA RODONA

PONENTS

- **Xavier Bonal:** és Catedràtic de Sociologia a la UAB on hi dirigeix el Grup de recerca Globalització, Educació i Polítiques Socials (GEPS), co-coordina el Grup Interdisciplinar de Polítiques Educatives (GIPE) i també és director del Màster Europeu Erasmus+ GLOBED: Education Policies for Global Development. Especialista en sociologia de l'educació i política educativa, entre 2006 i 2010 va ser adjunt al Síndic de Greuges per a la defensa dels drets dels infants.
- **Ignasi García Plata:** és mestre i llicenciat en Filosofia i Lletres. Ha tingut diverses responsabilitats al Departament. Va ser director general de Professorat i Personal de Centres Públics entre 2015 i 2021 i Secretari de Polítiques educatives durant el 2023-2024. També ha exercit com a docent, director d'escola i, des de l'any 1992 és inspector d'educació.
- **Josep Mayoral:** és economista i polític, actualment president del Consorci de Salut i Social de Catalunya i ha estat alcalde de Granollers des de 2004 fins al 2022. També ha estat president de la secció europea d'Alcaldes i Alcaldesses per la Pau i, com a batlle, formà part de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores. A més, va ser el vicepresident primer de la Diputació de Barcelona.
- **Rosa Artigal:** és mestra, pedagoga i llicenciada en psicopedagogia. Ha estat docent a l'Institut escola Costa i Llobera de Barcelona (1979-2017), i membre de la Junta Territorial de Directors de Barcelona-ciutat. Ha desenvolupat tasques com a formadora sent membre de l'Equip d'assessorament i formació de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB), entre d'altres. També ha estat Directora General d'ESO i Batxillerat del Departament d'Ensenyament. En l'àmbit universitari, ha estat professora de diversos cursos de postgrau i màsters, membre de l'Equip de treball de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB.

Maria Marcos dona pas als ponents de la taula rodona per tal que facin les seves intervencions.

Xavier Bonal. Catedràtic de Sociologia de la UAB
Descripció i perspectives de futur de les zones educatives

Xavier Bonal inicia la seva intervenció fent referència a l'estudi "Les zones educatives com a espais de corresponsabilitat" (Xavier Bonal i Bernat Albaigés, 2010) que va avaluar l'experiència de les zones educatives durant els primers anys del pla pilot. Moltes de les conclusions d'aquell estudi es mantenen actuals.

Xavier Bonal estructura la seva ponència en quatre grans preguntes:

- Per què les zones educatives?
- Quin valor afegit aporten a l'educació les zones educatives?
- Com han de ser les zones educatives?
- Quins són els riscos de les zones educatives?

Per què les zones educatives?

Un primer per què és que hi ha una disparitat entre el grau de descentralització política i econòmica de l'educació, que caldria anivellar. Els Ajuntaments paguen educació artística, d'adults, infantil i diversos programes i serveis vinculats a l'educació formal. Hi ha també una tradició municipalista en l'educació que va fer que els Ajuntaments fossin un dels primers actors a crear oferta educativa formal. En canvi, el paper polític dels Ajuntaments en la gestió de l'educació està per sota de la seva implicació econòmica. La LEC va ampliar aquest paper polític, però no s'ha implementat en tot el seu potencial.

Un segon per què és que el Departament d'Educació necessita un aterratge en el territori que li permeti conèixer les necessitats i dinàmiques particulars.

El tercer per què és poder desplegar amb coherència un instrument elemental del qual ens hem dotat, que és el Pacte contra la segregació i que requereix un òrgan de planificació territorial.

El quart per què és que la política educativa del futur només podrà ser eficaç si és intersectorial, si s'enllaça bé amb política social i de salut... I és en els Ajuntaments on millor es dona aquesta intersectorialitat, per ser una escala de treball més petita. Anem a un escenari sociodemogràfic de futur on l'abordatge de necessitats socials en l'educació encara seran més fortes i requerirà estructures intersectorials capaces de donar respostes flexibles i àgils.

Com han de ser les zones educatives?

Les zones educatives es poden desplegar contemplant dos escenaris, un de mínims, similar al de les experiències que es van pilotar, i un altre de màxims, equivalent a la creació d'un consorci.

En l'escenari de mínims, la direcció de la zona educativa no té una capacitat executiva ni regulativa elevada i tampoc disposa de pressupost propi. Això implica tenir menys capacitat de gestió, però té l'avantatge de no haver-se d'ocupar de l'administració del dia a dia de l'educació.

En l'escenari de la zona educativa com a consorci, es disposa de molta més capacitat de gestió, execució i autonomia, però implica una sobrecàrrega administrativa.

Quins són els riscos de les zones educatives?

El primer risc és el solapament administratiu. La zona educativa – especialment com a consorci – pot significar la creació d'una nova capa administrativa que augmenti encara més la càrrega burocràtica als centres educatius.

El segon risc és la divergència política. Les zones educatives estan formades per dues administracions que poden tenir signes polítics divergents i que pot implicar lògiques de control i desconfiança més que de cooperació.

El tercer risc és el clientelisme. La proximitat al territori pot fer als responsables polítics més proclius a voler satisfer els qui tenen més capacitat de pressió i de demanda, al marge de les necessitats reals.

El quart risc és la desigualtat territorial. Els territoris i són desiguals quant a recursos, capacitat fiscal, capacitat organitzativa, etc. i això també implica desigualtats en la capacitat operativa de les zones educatives. Per tant, caldria pensar de quina manera es compensa aquesta desigualtat territorial que les zones educatives podrien accentuar.

Ignasi García. Inspector d'educació.

Va ser coordinador de les experiències pilot de les zones educatives.

Oportunitat del moment per reeditar les zones educatives.

Ignasi García fa un repàs de què van aportar les experiències pilot de zones educatives fins a 2010, si bé la LEC i la seva previsió sobre les zones educatives es manté vigent més enllà de l'experiència pilot.

Segons Ignasi García, les zones educatives van aportar sobre tot **un espai de participació estructurada i compromís** que anava més enllà de la simple cooperació interadministrativa.

La LEC va ser una llei molt avançada que fa **una aposta molt forta sobre nous models organitzatius i l'autonomia**, especialment dels centres, que fins aquell moment no existia. A partir de la LEC, els centres passen a tenir una àmplia autonomia pedagògica, si bé dins d'uns principis rectorals comuns a tot el sistema.

Però, al mateix temps, la LEC reconeix que **el centre educatiu no pot respondre sol a tots els reptes de l'educació, necessita una xarxa d'entorn, entesa com la zona educativa.**

Els objectius de la zona educativa són:

- Millorar els resultats educatius
- Combatre la segregació
- Combatre l'absentisme i l'abandonament
- Potenciar l'ús del català
- L'educació a temps complet
- L'eficiència en la gestió de recursos

Les zones educatives són imprescindibles per aconseguir avenços en aquests objectius i poder monitoritzar-los amb indicadors. Cal tenir present que quan es va aprovar la LEC, el dèficit de dades i indicadors sobre qualitat educativa era molt gran. Actualment, disposem de moltes més dades que permeten orientar molt millor les accions entre els agents que treballen en xarxa per avançar en aquests objectius, que és el que dona sentit al treball en xarxa i a la zona educativa.

Pel que fa a l'estructura de la zona educativa, més enllà de l'estructura institucional, cal que en les zones educatives participin tots els actors educatius de l'entorn que intervenen en els objectius de millora.

Tenint en compte l'ambició d'objectius, el lideratge de les zones educatives requereix un gran coneixement del territori, un gran rigor tècnic per poder actuar amb eficàcia i també una gran fermesa per no cedir a interessos particulars. Un perfil que pot ser idoni per fer aquest lideratge és la figura inspectora.

Un punt feble de les zones educatives tal com es van posar en pràctica en l'experiència pilot va ser, segurament, que el model de lideratge no va ser prou encertat.

Josep Mayoral. Exalcalde de Granollers.

Municipi participant en l'experiència pilot de zones educatives.

Validesa de la implementació de les zones educatives d'acord amb l'experiència.

Josep Mayoral destaca que el desplegament de les zones educatives previst a la LEC és actualment essencial i imprescindible. És incomprendible que l'article 176 de la LEC que preveia el desplegament de les zones no s'hagi posat en pràctica encara, perquè no s'ha prioritzat per part dels diferents governs de la Generalitat.

L'experiència de Granollers com a pilot va ser molt satisfactòria. Es va desplegar una estructura amb pocs recursos però amb molta voluntat de totes les parts i molt flexible. La direcció va recaure en una inspectora educativa.

Des del moment en què s'atura l'experiència pilot a nivell de Catalunya, Granollers ha intentat i demanat al Departament recuperar la zona educativa i ha fet una petició formal per poder tornar a ser experiència pilot per a la recuperació de les zones educatives.

Les raons per les quals la zona educativa és tan imprescindible poden resumir-se en quatre:

1. No hi ha política real sense el món local. Josep Mayoral explica que la ciutat de Granollers convoca cada any als nous docents de les escoles per tal de ressaltar la seva importància per a la ciutat, perquè l'escola forma els ciutadans del municipi (l'escola és ciutat i la ciutat és escola).

2. La proximitat és essencial per a la qualitat. La proximitat, la relació amb l'entorn és fonamental per poder conèixer i analitzar les necessitats.

3. Les zones educatives són una manera de defensar la democràcia. És fonamental que la ciutadania vegi que les administracions saben dialogar, que saben complementar-se i ser útils.

4. És temps de competències compartides. És ingenu pensar que una administració és autosuficient amb els seus recursos per abordar els reptes presents. I, alhora, una administració local no pot donar l'esquena a determinades problemàtiques pel fet que no sigui la seva competència, perquè en qualsevol cas és de la seva incumbència.

Què hauria de fer la zona educativa a la llum de l'experiència passada?

- Acordar i gestionar conjuntament l'estratègia educativa municipal.
- Definir una estratègia per lluitar contra la segregació (objectiu central).
- Acompanyar i impulsar els projectes de centre del territori.
- Definir el mapa escolar atenent les necessitats actuals i futures.
- Avaluar la situació de les dotacions dels equips pedagògics de la zona i definir les necessitats.
- Promoure una xarxa educativa sòlida posant en comú les experiències i coneixements dels centres.
- Generar marcs participatius des dels consells escolars de centre fins al municipal.
- Coordinar els instruments d'orientació escolar.
- Impulsar un observatori de la realitat educativa de la zona.
- Impulsar els plans educatius d'entorn el marc d'una mirada integral per un lleure educador.
- Planificació de l'FP en contacte amb els agents econòmics i educatius del municipi.
- Vetllar per una mirada integral i integradora de l'educació postobligatòria.
- Incardinar l'estratègia educativa en l'impuls de la construcció de la ciutat educadora.

Qui hauria d'estar representat a la zona educativa?

- Direcció consensuada entre el departament d'educació i l'administració local.
- Amb una junta de govern paritària: Integrada com a mínim per dos representants de l'administració local i dos del Departament d'Educació.
- Amb una estructura molt lleugera: Els serveis municipals i els territorials han de ser les seves eines.
- Ha de ser conceptualment flexible, Adaptable a cada necessitat. En aquest sentit, cal evitar una hiperregulació.
- No ens hauria d'espantar l'asimetria. Els territoris són diversos i es tracta d'avançar a partir de cada realitat, de facilitar la feina als qui tinguin projectes sòlids i innovadors; d'animar l'avenç dels més tradicionals sense posar-los en situacions excessivament complexes. L'asimetria ens pot fer por, però no ens pot paraitzar.
- Ha de tenir un contacte estret amb el Consell Escolar Municipal, on hi haurà d'explicar el pla de treball de cada curs i la memòria de la feina feta.

**Rosa Artigal. Exdirectora d'Acció Educativa del
ConSORCI d'Educació de Barcelona (CEB)
Experiència del Consorci d'Educació de
Barcelona.**

Rosa Artigal posa l'accent en el fet que fa temps que es treballa per crear espais per compartir el que es fa entre actors i administracions. Hem aconseguit parlar molt i reunir-nos molt, però cal fer un pas més i col·laborar, més enllà de compartir. D'altra banda, per generar canvis sistèmics, cal realment arribar a tots els agents.

La Rosa Artigal explica els aprenentatges i experiència del Consorci d'Educació de Barcelona com a espai de col·laboració:

- **Presa de decisions basada en dades.** No es pot treballar de manera efectiva si no hi ha una molt bona anàlisi de dades. Això és imprescindible per poder actuar des de la necessitat i no només des de la demanda. Aquesta anàlisi de dades implica que els agents (salut, serveis socials, educació...) comparteixin les dades que tenen disponibles. Això no és fàcil, al Consorci li va requerir anys poder unificar dades per fer una anàlisi intersectorial.
- **Planificació educativa de ciutat.** Cal una planificació per avançar en escolarització equilibrada i transformació educativa. En el cas del Consorci, aquesta planificació va portar a redefinir la zonificació educativa. Això ha permès reduir els grans moviments entre barris que feien les famílies, motivades per una tria d'escola que sovint les feia defugir del propi barri. Actualment, s'està aconseguint que sigui la proximitat la que prima en l'assignació d'escola i que s'entengui que aquesta ha de ser la millor escola per al fill o filla. Per aconseguir això, ha calgut intensificar la tasca de l'EAP per diagnosticar necessitats educatives abans del moment de l'escolarització, per poder assignar el centre més apropiat a cada alumne. Ha calgut també adaptar la reserva de places dels centres.

• **Més que augmentar recursos, el que cal és reorganitzar-los i intensificar la col·laboració.** La col·laboració entre serveis socials i serveis educatius ha hagut de ser tan estreta que s'ha optat per integrar personal de serveis socials al Consorci, aconseguint una atenció integrada de les famílies nouvingudes. De la mateixa manera, en les zones de més vulnerabilitat s'ha aconseguit que els recursos de serveis socials, de salut mental infantil, estiguin en el mateix centre escolar, que és la institució amb qui les famílies tenen el principal vincle i evitant que les famílies hagin d'anar transitant per múltiples portes. La integració de professionals socials i sanitaris en l'equip educatiu de centre permet un abordatge molt més eficaç de les problemàtiques familiars i socials dels alumnes. Des del Consorci ja no es parla d'equips docents sinó d'equips educatius que són interdisciplinars.

• **Un pla de xoc per a la igualtat d'oportunitats educatives i la lluita contra la segregació escolar.** Aquest pla de xoc està permetent la gratuïtat de sortides, extraescolars, casals, etc. per als alumnes vulnerables. Els centres educatius són els que gestionen el fons econòmic que els pertoca segons la seva realitat social. Diferents regidories de l'Ajuntament (cultura, esports, serveis socials, etc.) aporten partides que van a parar a aquest fons comú.

6 palanques estan impulsant la transformació educativa de manera sistèmica i millorant l'equivalència entre els centres educatius de la ciutat. Aquestes palanques són impulsades pel Consorci d'Educació de Barcelona i la xarxa educativa pública de la ciutat:

1. **Xarxes d'aprenentatge** i els programes intensius per activar processos de canvi entre professionals o, de forma intensiva, en projectes i centres educatius. S'ha garantit que els professionals dels centres tinguessin espais de temps per participar en aquestes xarxes.

2. **Transformació dels espais educatius**, perquè escoles i instituts siguin equipaments educatius equivalents, adaptats a les noves propostes pedagògiques que estimulen nous aprenentatges i els vincles amb la seva comunitat.

3. **Universalització de programes de creació artística i cultural** a totes les escoles perquè infants i adolescents tinguin accés a una educació artística i a la cultura. Els plans de barris generen una proposta educativa i cultural a nivell de barri i districte complementària als centres educatius. Des del Consorci s'ha treballat per fer una proposta educativa i cultural (de dansa, teatre, circ, etc.) que a vegades es fan dins dels centres, que complementin el projecte i currículum escolar.

4. **Marc d'oportunitats educatives de ciutat**, per alinear i unificar l'oferta de programes educatius de ciutat a un marc comú de transformació educativa al servei dels projectes de centre i amb el suport dels serveis educatius. L'educació 0-16 es veu com un continu. L'aposta per instituts-escola també afavoreix aquest continu. D'altra banda, s'ha fomentat el treball conjunt entre docents de les diferents etapes educatives.

5. **Impuls de la cultura digital en l'educació**, per capacitar els professionals i dotar els centres de les eines digitals necessàries per afavorir uns aprenentatges més competencials, vivencials i significatius.

6. Funció directiva i lideratge pedagògic, acompanyant les direccions a enfortir un lideratge distribuït que fomenti en els equips docents la reflexió pedagògica. El reforç del lideratge s'ha fet, especialment, allà on es veia que hi havia més dificultats. En aquest sentit, s'han prioritzat direccions de centre que sàpiguen acompanyar els claustres en processos de canvi i de reforç de la cohesió.

Rosa Artigal referma la idea que el lideratge de la zona educativa és un element fonamental. El paper de la inspecció educativa ha de ser central, ja que és qui coneix els resultats acadèmics, coneix les plantilles, etc. Però també ho és la figura tècnica de l'Ajuntament que coneix les regidories i el municipi.

Actualment, a Barcelona s'ha aconseguit una major equiparació d'escoles i s'ha aconseguit que les famílies optin per les escoles de més proximitat. Però, entremig, ha calgut tancar i refet escoles, canviat equips directius i s'ha acompanyat durant anys als equips directius novells i als docents. Durant tot aquest transcurs ha estat essencial que el Consorci no es dediqui només a gestionar tasques sinó, en primer lloc, a planificar.

Intervencions del públic

Els Ajuntaments són molt desiguals quant a musculatura tècnica per fer coses, també el grau de convenciment i lideratge polític és molt desigual. Quan no hi ha aquest convenciment ni lideratge, no volen assumir atribucions ni recursos que li pot delegar del Departament. Mentre hi ha Ajuntaments que van més enllà de les seves obligacions, també es dona el cas contrari d'Ajuntaments que no volen implicar-se.

Hi ha moltes figures noves que s'han anat incorporant els darrers anys als centres educatius com són els educadors socials, que podrien esdevenir recursos de zona en comptes de recursos de centre, alleugerint la càrrega administrativa que suposa per als centres la gestió d'aquestes noves figures.

La zona educativa ha d'integrar també l'educació no formal, més enllà del temps lectiu, i implicar-se en el reforç de l'ús de la llengua catalana com a objectiu.

Hi ha zones educatives actualment molt madures, en part gràcies als plans educatius d'entorn, que porten temps estructurant un treball en xarxa. Aquestes zones serien idònies per fer un nou pla pilot de zones educatives.

El lideratge de les zones educatives hauria de ser eminentment tècnic per poder garantir una continuïtat al marge de canvis polítics. I cal que sigui un lideratge on conflueixi la inspecció educativa amb la funció tècnica municipal.

Compartir dades és una reivindicació històrica per poder treballar amb informació acurada de les necessitats. Actualment, el marc normatiu facilita aquesta compartició de dades però, en canvi, la realitat és que hi ha Ajuntaments que no demanen dades.

Finalment, es planteja la realitat particular de les zones educatives rurals (ZER), que fa 35 anys que funcionen com a pla pilot. Les ZER es reuneixen periòdicament en el que anomenen tardes pedagògiques per poder anar avançant i fent camí.

[Pausa – Cafè]

2. **DINÀMICA DE GRUPS**

Grups de treball

La segona part de la jornada es destina a fer una dinàmica de grups. Els participants en la jornada es distribueixen en tres grups, cadascun dels quals compta amb el suport d'un dinamitzador i un relator.

Dins de cada grup es planteja una situació de cas que podria ser abordada en un espai de cogovernança entre Departament d'Educació i l'Ajuntament, com podrien ser les zones educatives.

A partir de la lectura de la situació de cas, els membres de cada grup es distribueixen en subgrups i debaten deu preguntes sobre com haurien de ser les zones educatives per abordar eficaçment el cas plantejat. Un total de set subgrups (dos en el grup 1, dos en el grup 2 i tres en el grup 3) van debatre les deu preguntes i van posar posteriorment les seves respostes en comú.

A continuació, es presenten els tres estudis de cas abordats pels tres grups i les preguntes sobre les quals van debatre. En l'apartat a continuació, es mostren els resultats del debat.

Anàlisi de cas Grup1

Dinamitzen: Sarai Samper (D-CAS) i Pilar Manzano (FMRPC)

La ZE correspon a un municipi zonificat en sis zones educatives, cadascuna amb varies escoles i centre de secundària associat.

Una de les zones ha crescut demogràficament perquè hi ha hagut nova construcció i encara hi ha previst desenvolupar noves promocions d'habitatge nou. Això fa que les escoles i institut vinculats no puguin cobrir tota la necessitat d'oferta i s'hagi d'assignar alumnes a escoles d'altres zones, on sí hi ha disponibilitat de places.

Una altra de les zones, contigua a la zona descrita abans, concentra la població vulnerable del municipi i un institut escola amb elevat percentatge de NESE i places vacants, malgrat els esforços que s'han fet de reducció de ràtios i de redistribució d'alumnat i matrícula viva.

Tot plegat, es planteja la necessitat de redefinir les zones educatives i la composició de centres adscrits, i fer-ho amb una perspectiva que faciliti reduir la segregació. Es tracte d'una decisió que es vol prendre a la taula de la ZE.

Anàlisi de cas Grup 2

Dinamitzen: Jordi Puche (FMRPC) i Maria Marcos(FMRPC)

La ZE es correspon a un municipi que té tres escoles de primària i un institut públic.

Una de les escoles vol esdevenir institut-escola per donar continuïtat al seu projecte educatiu durant l'ESO. El seu consell escolar ha aprovat per unanimitat formalitzar aquesta demanda al Departament d'Educació. L'escola al·lega que l'institut públic del municipi segueix un mètode pedagògic massa tradicional que trenca amb els principis educatius als que estan acostumats els seus alumnes, més en la línia d'escola nova. La demanda es recolza en el principi de dret a la lliure elecció de les famílies del projecte educatiu que volen per als seus fills, també a l'ESO.

L'escola demana suport formal a l'Ajuntament per recolzar davant del Departament d'Educació la seva sol·licitud d'esdevenir institut escola. Amb tot, les altres dues escoles de primària i l'institut públic no veuen amb bons ulls aquesta demanda.

La ZE ha de debatre si la demanda d'institut escola té encaix en els objectius educatius i de cohesió del conjunt del municipi i donar una resposta comuna a l'escola.

La ZE ha de debatre si la demanda d'institut escola té encaix en els objectius educatius i de cohesió del conjunt del municipi i donar una resposta comuna a l'escola.

Anàlisi de cas Grup 3

Dinamitzen: Laura Mencía (D-CAS) i Montserrat Montanyà (FMRPC)

L'aplicació del model d'escola inclusiva a Catalunya està comportant en un municipi gran moltes queixes per part de les direccions dels centres educatius. Consideren que no disposen dels recursos necessaris per fer una atenció adequada a l'aula tenint en compte que atenen cada cop a més alumnes amb necessitats especials.

La seva principal demanda és de més vetlladors a les escoles, però també demanen suport de professionals sanitaris i personals d'integració social.

La demanda es trasllada a la direcció de la ZE, per debatre com es pot garantir una millor atenció a la diversitat en les escoles ordinàries del territori.

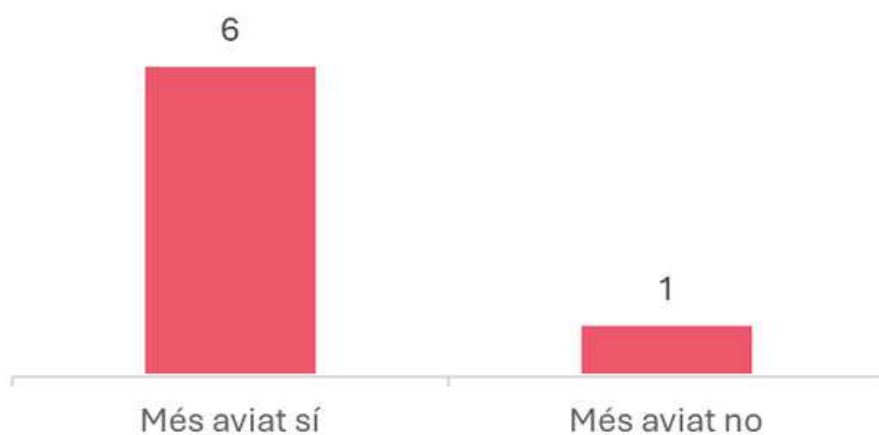
Preguntes per al debat	Més aviat sí	Més aviat no
1. La ZE és l'espai idoni per resoldre el repte plantejat?		
2. El lideratge i composició previst de la ZE a la normativa és adequada per atendre el repte plantejat?		
3. El marc normatiu existent és útil i suficient per facilitar que la ZE sigui un òrgan eficaç per decidir reptes com el plantejat?		
4. Cal preveure mesures per protegir la ZE de la influència de grups de pressió amb interessos particulars?		
5. La constitució de la ZE ha de crear una obligació vinculant de gestionar mancomunadament les competències que es decideix compartir?		
6. El funcionament actual de les taules mixtes de planificació, de les OME i de les comissions de garanties d'admissió requereix d'alguna millora?		
7. Hi ha alguna competència addicional –a banda de la planificació de places i distribució dels alumnes – que haurien d'assumir més les ZE?		
8. Les ZE han de disposar de pressupost propi per liderar la implementació de les seves decisions?		
9. Ha d'haver una regulació de les dades que han de posar en comú les diferents administracions de la ZE?		
10. El plantejament normatiu de les ZE ha de preveure mecanismes d'harmonització entre les ZE per evitar disparitats territorials?		

Resultats dels grups de treball

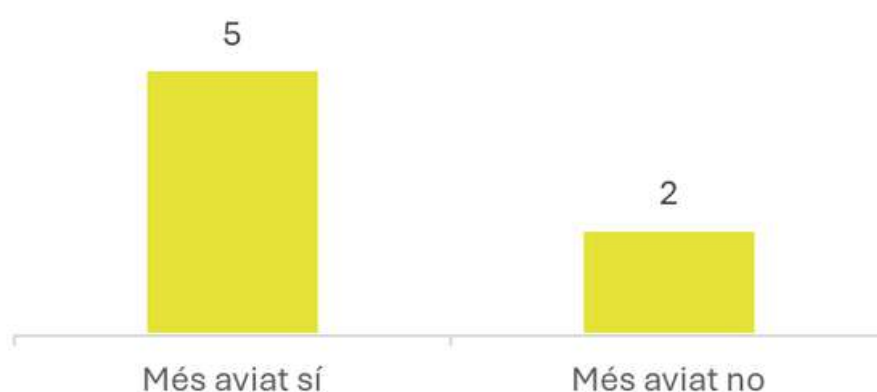
1. La ZE és l'espai idoni per resoldre el repte plantejat?

Sis dels set subgrups que han participat en la dinàmica de treball coincideixen a afirmar que el ZE és un espai idoni per resoldre el repte que plantejava el seu estudi de cas. Aquests estudis de cas feien referència a situacions locals on hi ha necessitat de replantejar l'oferta escolar, la zonificació en l'assignació de places o els recursos d'inclusió dels centres educatius.

En general, es posa l'accent en què la idoneïtat de la zona educativa per decidir la intervenció més adequada en els casos plantejats està condicionada al fet que sigui un espai capaç de compartir la informació i dades suficients per fer una anàlisi acurada de la realitat educativa, social i urbana del municipi. Si aquesta condició es dona, serà un espai adequat per fer decisions més encertades sobre els reptes plantejats. D'altra banda, quan es tracta d'assignar recursos, la zona educativa pot ser un espai idoni per afavorir una millor distribució en funció de les necessitats. Amb tot, es menciona que hi ha molta normativa addicional en educació que emana del Departament d'Educació que delimita molt les possibilitats del que es pot decidir i aplicar des de la zona educativa.

2. El lideratge i composició previst de la ZE a la normativa és adequada per atendre el repte plantejat?

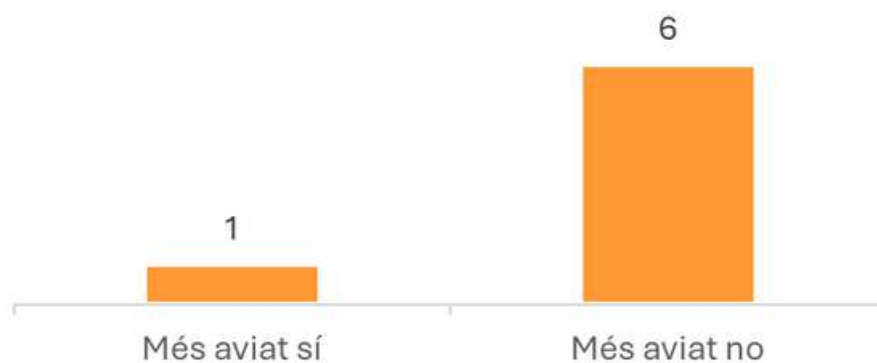
Cinc dels set subgrups que han participat en la dinàmica de treball coincideixen a afirmar que el lideratge i composició previst de la ZE a la normativa és adequat per atendre el repte que plantejava el seu estudi de cas. En canvi, dos dels subgrups han considerat que no. Destaquen que la normativa no és prou clara sobre aquesta composició.

En relació amb aquesta qüestió, els grups han ressaltat que la fortalesa principal és l'assoliment de consens entre les administracions implicades a la zona educativa. En aquest sentit, es decanten per lideratges consensuats o escollits pels membres de la zona educativa. Alguns grups indiquen que cal que el lideratge estigui conformat per un binomi entre un representant del Departament i del món local.

Altres grups destaquen que la figura de l'inspector educatiu pot ser vàlida per liderar la zona educativa, però al mateix temps hi ha el risc que s'acabin confonent o barrejant les seves funcions d'inspecció amb les de lideratge de la zona educativa. Altres càrrecs dins de la delegació territorial podrien ser igualment vàlids per dirigir la zona educativa en representació del Departament d'Educació. Podria ser idònia una figura amb experiència d'inspecció, però sense ser l'inspector actual del territori.

Més enllà del càrrec o perfil professional que tingui, alguns subgrups destaquen que són importants les aptituds d'aquesta figura: que sàpiga gestionar, escoltar, liderar. Així, és fonamental que la figura directiva de la zona educativa rebi una formació adient per exercir les seves funcions. Durant les proves pilot es va donar formació als directors de les zones educatives.

3. El marc normatiu existent és útil i suficient per facilitar que la ZE sigui un òrgan eficaç per decidir reptes com el plantejat?

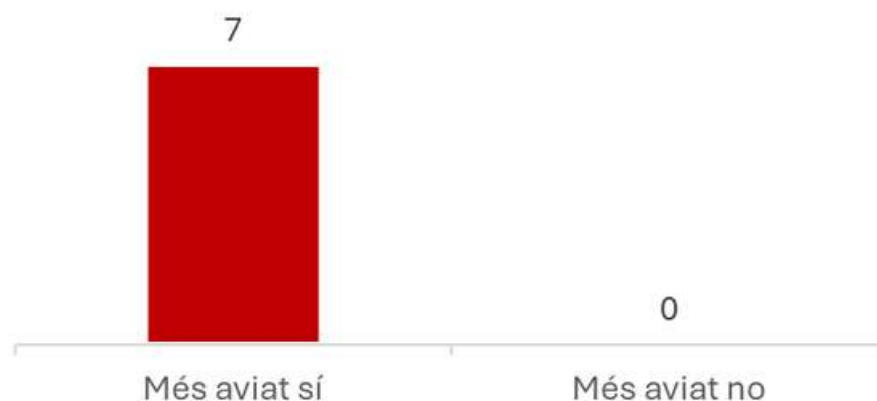

Sis dels set subgrups que han participat en la dinàmica de treball coincideixen a afirmar que el marc normatiu existent no és útil ni suficient per facilitar que les ZE siguin un òrgan eficaç per decidir sobre el repte que plantejava el seu estudi de cas. Entre d'altres, perquè la pròpia LEC va preveure que es requeria un desenvolupament normatiu de les zones educatives que no s'ha produït. Només s'ha produït per a la qüestió de la zonificació escolar i la gestió de l'admissió d'alumnat, però no per a altres qüestions previstes com la millora dels resultats educatius. En definitiva, no s'ha avançat en l'objectiu últim previst per la normativa de desenvolupar un model educatiu de zona.

Es considera que cal revisar les funcions, definir bé quina administració té, en última instància, la competència decisòria, que eviti les friccions probables entre administracions, els conflictes de competències, garantir una normativa que eviti la duplicitat entre espais de cogovernança i definir molt bé com s'han de liderar aquestes zones.

Es considera que cal revisar les funcions, definir bé quina administració té, en última instància, la competència decisòria, que eviti les friccions probables entre administracions, els conflictes de competències, garantir una normativa que eviti la duplicitat entre espais de cogovernança i definir molt bé com s'han de liderar aquestes zones.

4. Cal preveure mesures per protegir la ZE de la influència de grups de pressió amb interessos particulars?

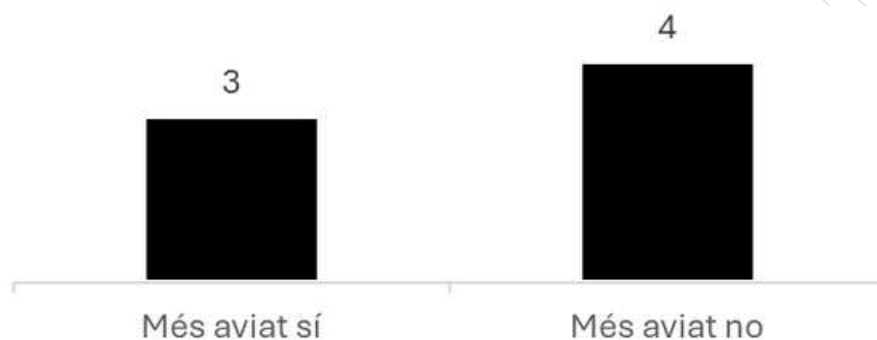
Tots set subgrups participants en la dinàmica han coincidit a assenyalar que cal protegir les zones educatives de grups de pressió, ja que estan molt presents en la realitat local per la major proximitat.

De nou, es ressalta la importància de disposar de dades, per recolzar i defensar les decisions davant dels grups d'interès, a vegades existents dins de la pròpia administració. Així mateix, és fonamental la transparència, publicitat i avaluació del que fan les zones educatives, un lideratge polític compartit ferm i una alta qualitat democràtica interna en el seu funcionament. Aquesta qualitat democràtica només s'aconsegueix si es garanteix una participació interna elevada de tots els membres.

Adicionalment, s'aconsella evitar la coincidència entre períodes electorals i decisions importants o relleus de direcció en la zona educativa, ja que els períodes electorals són moments especialment sensibles a les pressions socials.

5. La constitució de la ZE ha de crear una obligació vinculant de gestionar mancomunadament les competències que es decideix compartir?

Tres dels set subgrups afirmen que la constitució de les zones educatives ha de crear una obligació vinculant de gestionar mancomunadament les competències que es decideixen compartir. En canvi, quatre dels set grups opinen que no.

Es fa l'observació que, malgrat la voluntat de treballar a partir del consens i els compromisos, els equilibris de poder en cada zona educativa i en cada moment poden fer inviable la sostenibilitat d'aquesta autoobligació de gestió mancomunada. De fet, el pla pilot no va tenir continuïtat degut a canvis d'equilibris en les forces polítiques. A més, hi ha una normativa general que assigna la competència a una administració o altra, i això serà el que prevaldrà en cas de desavinences entre administracions. Dotar de competències obligatòries a les zones educatives podria entrar en conflicte amb l'atribució de competències de les delegacions territorials. En general, s'apunta que la força real de les zones educatives és la capacitat de crear consensos, més que no la capacitat de crear obligacions.

En qualsevol cas, es veu necessari que cada zona educativa es doti d'un conveni o carta de compromís que indiqui quines són les competències que es volen gestionar mancomunadament o per consens. Les experiències pilot ja varen disposar d'aquests convenis, signats pels màxims responsables polítics, i amb un calendari d'execució previst.

6. El funcionament actual de les taules mixtes de planificació, de les OME i de les comissions de garanties d'admissió requereix d'alguna millora?

Tots els subgrups participants en la dinàmica han coincidit en l'afirmació que calen millores en el funcionament actual de les taules mixtes de planificació, de les OME i de les comissions de garanties d'admissió. Per exemple, en el cas de les OME, es critica el funcionament actual vinculat a subvencions temporals, que comporten una feina elevada als Ajuntaments de justificar i renovar reiteradament la subvenció, i a més no va acompanyat d'un treball conceptual realment conjunt entre Ajuntament i Departament.

Es veu necessari ampliar la mirada en aquests espais per anar més enllà de la distribució administrativa de recursos i treballar amb mirada educativa més àmplia. En relació amb això, es destaca que les zones educatives haurien d'absorbir les funcions de taules mixtes de planificació, OME i comissions de garanties d'admissió per evitar la duplicació d'estructures.

7. Hi ha alguna competència addicional –a banda de la planificació de places i distribució dels alumnes – que haurien d’assumir més les ZE?

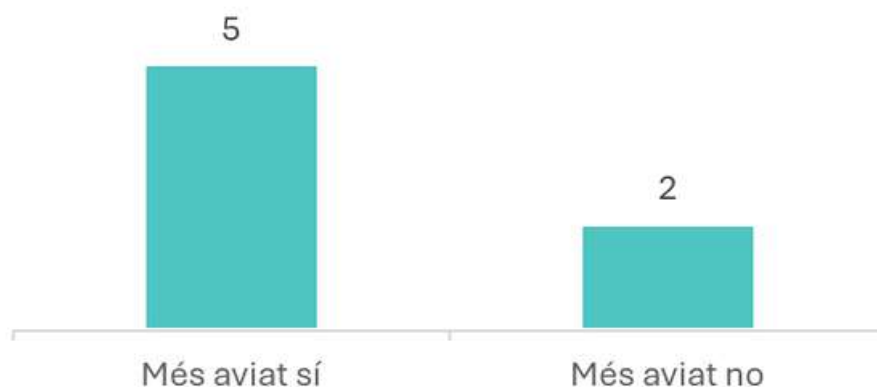

Tots els subgrups participants en la dinàmica han coincidit a dir que les zones educatives haurien d’assumir competències addicionals a la de planificació de places i distribució d’alumnes.

En general, es veu necessari que assumeixin funcions addicionals relatives a la planificació d’estratègies de millora de la qualitat i l’èxit educatiu, tant en l’àmbit escolar com en l’entorn (mirada 360). Tant l’equip interdisciplinari dels centres com les entitats, els serveis socio-sanitaris del municipi, les famílies, etc. haurien de participar en aquesta planificació educativa àmplia.

De manera més concreta, la inclusió escolar i la distribució de recursos per atendre necessitats derivades de la matrícula viva serien funcions que haurien de tractar-se de manera prioritària a les zones educatives.

8. Les ZE han de disposar de pressupost propi per liderar la implementació de les seves decisions?

Cinc dels set subgrups afirmen que la zona educativa ha de disposar de pressupost propi per liderar la implementació de les seves decisions, mentre que dos dels subgrups es decanten per l'opció contrària.

Les reticències a dotar de pressupost les zones educatives tenen a veure amb el risc de crear duplicitats o confusions en les responsabilitats de cada administració (per exemple en el manteniment d'edificis) i en augmentar càrregues i tasques burocràtiques derivades de la gestió de pressupost.

L'accent hauria de ser aconseguir una millor gestió dels recursos econòmics existents per part de cada administració i una concreció més clara del que pot aportar cada administració, més que crear una partida pressupostària addicional o diferent. Es veu un inconvenient la creació d'una entitat jurídica addicional.

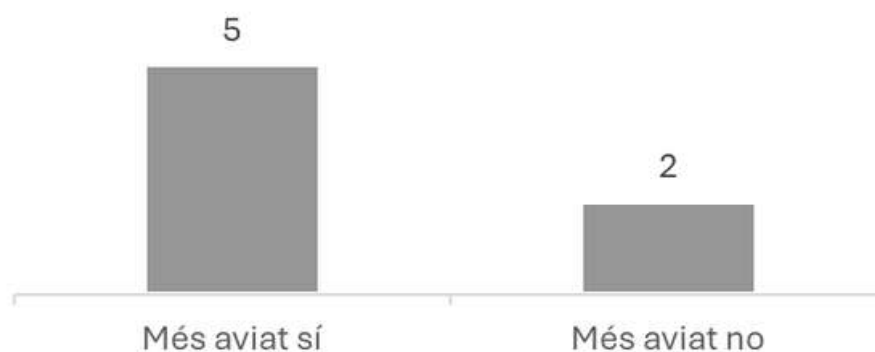
En cas de disposar de pressupost propi, aquest pressupost hauria de venir recolzat per una mena de contracte programa o conveni creant una mena de vinculació jurídica. Els plans educatius d'entorn poden servir de referència en aquest àmbit, en el sentit que no han generat una inflació administrativa.

9. Ha d'haver una regulació de les dades que han de posar en comú les diferents administracions de la ZE?

Tots els subgrups participants en la dinàmica han coincidit en el fet que les zones educatives haurien de facilitar una millor compartició de dades. Tot i això, aquesta compartició de dades ha d'anar precedida d'acords de confidencialitat, ja que poden ser dades sensibles (per exemple, dades de resultats escolars). Més enllà de les dades quantitatives, s'indica que cal un treball conjunt per interpretar-les i més compartició de visions qualitatives.

10. El plantejament normatiu de les ZE ha de preveure mecanismes d'harmonització entre les ZE per evitar disparitats territorials?

Cinc dels set subgrups afirmen que el plantejament normatiu de les zones educatives ha de preveure mecanismes d'harmonització entre zones per evitar disparitats territorials. Per una banda, s'apunta que ha d'haver una xarxa de relació i intercanvi entre zones educatives que promogui la transferència de maneres de fer i bones pràctiques (les zones educatives haurien d'interactuar). S'accepta que les zones educatives puguin ser asimètriques fins a cert punt, però també caldrà un marc que estableixi uns mínims comuns. En definitiva, s'aposta per un marc que estableixi uns mínims però que, alhora, doni flexibilitat a les zones educatives per desenvolupar-se en funció de les seves prioritats i possibilitats.

3. CLOENDA

Maria Marcos conclou la jornada, agraïnt als assistents el treball fet en les dues parts de la jornada - ponències i grups de treball. Menciona que al gener es farà arribar als assistents un resum dels continguts tractats durant la jornada. Per part de la FMRPC es treballarà per donar continuïtat a aquesta reflexió entorn les zones educatives i avançar en el propòsit d'aconseguir una millor Cogovernança entre món local i Departament d'Educació.

4. CONCLUSIONS

Les jornades sobre “**Zones Educatives: l'àmbit territorial idoni per a la participació, col·laboració i corresponsabilitat del Departament i administració local**” han permès reflexionar i trobar alguns consensos sobre la necessitat d'una gestió interadministrativa per abordar els reptes educatius actuals i sobre la vigència de les zones educatives com a espai de col·laboració.

A mode de **conclusió**, recollim les idees més destacades pels participants en la jornada i que han generat una major consens:

- **Vigència de les zones educatives:** Es reafirma que les zones educatives poden ser una eina essencial per millorar la qualitat educativa, fomentar la inclusió i reduir la segregació escolar. Les zones permeten una planificació adaptada a les necessitats reals del territori i la corresponsabilitat entre administracions per garantir l'èxit de les iniciatives educatives.

Per tal que les zones educatives puguin esdevenir un espai de cogovernança eficaç, cal preveure una sèrie de requisits:

- **Lideratge:** És fonamental que les zones educatives tinguin un lideratge ben definit, capaç d'aportar una visió clara de les necessitats del territori i de fomentar la cooperació entre els diferents agents educatius del territori. Aquest lideratge podria recaure en una figura tècnica del Departament d'Educació, com ara un inspector educatiu, en col·laboració amb representants polítics o tècnics locals.

- **Normativa:** Tot i que la LEC preveu la creació de zones educatives, no s'ha desenvolupat posteriorment una regulació que defineixi el funcionament de les zones educatives, si bé s'han desenvolupat alguns dispositius de col·laboració interdepartamental com són les OME, les taules de planificació i les comissions de garantia. La reedició de les zones educatives hauria de reprendre la regulació de les zones educatives prevista a la LEC i que va quedar aturada després de les experiències pilot entre 2008 i 2010.
- **Dades:** Les dades i la informació objectiva són l'element central que ha de guiar l'anàlisi i la presa de decisions en les zones educatives. D'aquesta manera, és fonamental que les zones educatives siguin un espai on les diferents administracions comparteixen dades, informació i coneixement, garantint la confidencialitat quan sigui necessari. El fonament de les decisions en dades objectives és imprescindible per evitar que siguin les demandes particulars i els grups de pressió els qui determinen les decisions.
- **Transparència i participació:** La legitimitat de les decisions de la zona educativa passen per garantir la transparència del seu treball i de les seves decisions. Així mateix, cal garantir una elevada qualitat democràtica interna en el seu funcionament, comptant amb la participació real de tots els seus integrants.

Tot i el valor afegit que poden significar les zones educatives, cal no perdre de vista els **riscos** que aquestes també comporten, i que van ser igualment assenyalats durant la jornada:

- **Solapament administratiu:** La creació de nous espais com són les zones educatives pot suposar un increment de burocràcia en la gestió de l'educació, especialment si les zones educatives es doten de pressupost i recursos propis que hagin de gestionar. Per això, és fonamental que les zones educatives concentrin els esforços en l'assoliment de consensos i dinàmiques de col·laboració i compartició de recursos entre administracions i evitin la creació de qualsevol nova estructura que pugui suposar una duplicitat o una major inflació administrativa.
- **Divergència política:** La dependència política de les administracions que conformen la zona educativa comporta que puguin donar-s'hi conflictes d'interessos polítics en el seu sí. Aquesta realitat pot comprometre la col·laboració i fins i tot la continuïtat de la zona educativa. És per això que el lideratge de les zones educatives hauria de d'incloure figures tècniques que garanteixin la continuïtat, al marge dels canvis polítics.
- **Clientelisme:** La proximitat que caracteritza el món local significa també una major exposició a la pressió de grups particulars d'interès, que poden influir en la presa de decisions de la zona educativa. La disponibilitat de dades, el lideratge, el funcionament democràtic i transparent de la zona educativa han de ser mecanismes bàsics per evitar aquest clientelisme.
- **Desigualtat territorial:** Els recursos i capacitats desiguals dels territoris comporten inevitablement funcionaments a diferents velocitats de les zones educatives, que de retruc poden agreujar les desigualtats territorials. Si bé cal tolerar una certa asimetria donada pel diferent punt de partida i prioritats de cada territori, cal també garantir mecanismes de

- **Desigualtat territorial:** Els recursos i capacitats desiguals dels territoris comporten inevitablement funcionaments a diferents velocitats de les zones educatives, que de retruc poden agreujar les desigualtats territorials. Si bé cal tolerar una certa asimetria donada pel diferent punt de partida i prioritats de cada territori, cal també garantir mecanismes de compensació, com són l'intercanvi entre zones educativa i l'establiment d'uns mínims comuns.

Els resultats de la jornada es conceben com una base per continuar avançant cap a una millor cogovernança educativa que inclogui el món local, estigui alineada amb les necessitats del territori i compromesa amb la inclusió i l'equitat.

4. ANNEX. MATERIALS

CARTELL

JORNADA ZONES EDUCATIVES

L'ÀMBIT TERRITORIAL IDONI PER A LA PARTICIPACIÓ,
COL-LABORACIÓ I CORRESPONSABILITAT DEL DEPARTAMENT I
ADMINISTRACIÓ LOCAL

PRESENTACIÓ

9:30-10h

- MARIA MARCOS FERNÁNDEZ. PRESIDENTA DE LA FMRPC
- ELISA SAYROL CLOLS. DIRECTORA ACADÈMICA DE TECNOCAMPUS
- MERCÈ ANDREU I ROSÉS. DIRECTORA GENERAL D'INNOVACIÓ,
DIGITALITZACIÓ I CURRÍCULUM. DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I
FORMACIÓ PROFESSIONAL

TAULA RODONA

10-11:30h

- XAVIER BONAL DESCRIPCIÓ I PERSPECTIVES DE FUTUR
- IGNASI GARCÍA PLATA OPORTUNITAT DEL MOMENT PER REEDITAR LES
ZONES EDUCATIVES
- JOSEP MAYORAL VALIDESA DE LA IMPLEMENTACIÓ DE LES ZONES
D'ACORD AMB L'EXPERIÈNCIA
- ROSA ARTIGAL EXPERIÈNCIA DEL CONSORCI DE BARCELONA

PAUSA-CAFÈ

11:30-12h

GRUPS DE TREBALL

12-13:30h

CLOENDA

13:30-14h

**DIJOUS 7 DE NOVEMBRE
2024**

TECNOCAMPUS - MATARÓ
9H A 14:00H

INSCRIPCIONS

amb el suport de:

JORNADA ZONES EDUCATIVES

L'ÀMBIT TERRITORIAL IDONI PER A LA PARTICIPACIÓ,
COL·LABORACIÓ I CORRESPONSABILITAT DEL DEPARTAMENT I
ADMINISTRACIÓ LOCAL

PONENTS

- **Xavier Bonal:** és Catedràtic de Sociologia a la UAB on hi dirigeix el Grup de recerca Globalització, Educació i Polítiques Socials (GEPS), co-coordina el Grup Interdisciplinari de Polítiques Educatives (GIPE) i també és director del Màster Europeu Erasmus+ GLOBED: Education Policies for Global Development. Especialista en sociologia de l'educació i política educativa, entre 2006 i 2010 va ser adjunt al Síndic de Greuges per a la defensa dels drets dels infants.
- **Ignasi García Plata:** és mestre i llicenciat en Filosofia i Lletres. Ha tingut diverses responsabilitats al Departament. Va ser director general de Professorat i Personal de Centres Públics entre 2015 i 2021 i Secretari de Polítiques educatives durant el 2023-2024. També ha exercit com a docent, director d'escola i, des de l'any 1992 és inspector d'educació.
- **Josep Mayoral:** és economista i polític, actualment president del Consorci de Salut i Social de Catalunya i ha estat alcalde de Granollers des de 2004 fins al 2022. També ha estat president de la secció europea d'Alcaldes i Alcaldesses per la Pau i, com a batlle, formà part de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores. A més, va ser el vicepresident primer de la Diputació de Barcelona.
- **Rosa Artigal:** és mestra, pedagoga i llicenciada en psicopedagogia. Ha estat docent a l'Institut escola Costa i Llobera de Barcelona (1979-2017), i membre de la Junta Territorial de Directores de Barcelona-ciutat. Ha desenvolupat tasques com a formadora sent membre de l'Equip d'assessorament i formació de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB), entre d'altres. També ha estat Directora General d'ESO i Batxillerat del Departament d'Ensenyament. En l'àmbit universitari, ha estat professora de diversos cursos de postgrau i màsters, membre de l'Equip de treball de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB.

**DIJOUS 7 DE NOVEMBRE
2024**

**TECNOCAMPUS – MATARÓ
9H A 14:00H**

amb el suport de:

Les zones educatives (ZE): cap a un espai de competències compartides

Marc normatiu

La Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC) incorpora les ZE com una unitat de planificació destinada a garantir l'oferta de places en els ensenyaments obligatoris i una distribució equilibrada d'alumnes a tots els territoris. Preveu, també, que puguin acordar assumir altres objectius d'equitat i cohesió social. Prèviament a la LEC, les Resolucions EDU/3071/2008 i EDU/2229/2009 establien les bases d'un pla pilot de 18 ZE inicials.

Missió

La missió de les ZE és avançar en el principi de descentralització de la planificació educativa per aproximar-la al territori i donar una millor resposta a les necessitats locals. Les ZE atorguen a les administracions locals un major reconeixement de co-governança, al costat del Departament d'educació.

Delimitació i membres

La delimitació territorial de les ZE respon a criteris d'escala i d'identitat. Normalment, la ZE coincideix amb el municipi, però pot incloure'n varis.

La ZE està representada per una taula formada paritàriament per representants del/dels ens local i del Departament d'Educació. La direcció de la ZE correspon al Departament d'Educació.

En la ZE participa també la inspecció educativa, les direccions dels centres educatius públics i privats i representants del teixit social.

Funcionament

Les ZE estableixen un protocol de corresponsabilitat i defineixen un projecte de zona que inclou els objectius educatius i de cohesió social a assolir. Entre les seves funcions principals hi ha la planificació de l'oferta educativa i la distribució equilibrada de l'alumnat, utilitzant eines com les Oficines Municipals d'Escolarització (OME) i la taula mixta de planificació.

La ZE pot abordar altres objectius, com facilitar recursos per al desenvolupament dels projectes educatius dels centres, donar suport a l'escolaritat, impulsar projectes socioeducatius i fomentar oportunitats educatives complementàries...

Implementació

D'ençà de la constitució de les ZE definides en el pla pilot de 2009, el paper de les ZE ha quedat estancat en la majoria de casos, sense un desenvolupament normatiu ni operatiu que hagi desplegat el seu potencial. La majoria de ZE han funcionat com un espai de posada en comú de demandes i informació del territori que facilita la cooperació entre Ajuntament i Departament d'Educació, però mantenint la separació de competències. Una excepció n'és el Consorci d'Educació de Barcelona.

JORNADA ZONES EDUCATIVES

L'ÀMBIT TERRITORIAL IDONI PER A LA PARTICIPACIÓ,
COL·LABORACIÓ I CORRESPONSABILITAT DEL DEPARTAMENT I
ADMINISTRACIÓ LOCAL

**DIJOUS 7 DE NOVEMBRE
2024**

TECNOCAMPUS – MATARÓ
9H A 14:00H